

IT-TIENI SENA

IL-MALTI

IL-HIN: SAGHTEJN

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Istruzzjonijiet lill-istudenti:

1. Wiegeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteggjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

GHALL-UŻU TAL-GHALLIEMA

L-ISKEMA TAL-MARKI

Mistoqsija	A	B	C	D	E	F(i)	F(ii)	G	TOTAL
Marki	8	22	4	7	7	12	20	20	100
Marki tal-istudent/a									

KUMMENTI

SILTA GHALL-ISTHARRIĠ

Aqra sewwa s-silta u wieġeb il-mistoqsijiet.

Kemm Hu Sabih li Tahseb fl-Ohrajn



Madre Teresa tirrakkonta li darba fid-dar tagħhom ta' Kalkutta dahlu ġuvni u tfajla. Huma taw lis-sorijiet somma sabiha ta' flus biex dawk l-eluf li kuljum jersqu lejn Bieb il-Karità, isibu xi haġa biex jitrejqu. (par. 1)

Is-sorijiet xtaqu jkunu jafu minn fejn ġabu dawk il-flus kollha. Iz-żgħażaġh li kienu ġejjin minn familji sinjuri wieġbu

li, minflok tiegħ kbir b'hafna ikel u lbies sinjur, xtaqu jfaddlu l-ispejjeż kollha. (par. 2)

Festa ta' tiegħ hija xi haġa unika. Izda dawn l-għarajjes għarfu jieqfu ftit mill-ġenn li ġgib magħha okkażjoni bħal dik, u meta flew madwarhom u raw tant hluq bil-ġuħ jistennew loqma, hassewhom jonqsu li huma jintilfu f'tant ikel u lbies fin meta fil-fatt setgħu jgħaddu mingħajrhom. (par. 3)

Wara li taw din is-somma stqarrew li hassewhom hienja li bis-sagrifiċċju tagħhom kienu ftakru f'dawk li huma inqas ixxurtjati minnhom. U lil Madre Teresa tant impressjonawha li riedet li l-istorja tagħhom tixxandar mhux biex l-għarajjes ma jagħmlux festa u ma jhitux ilbiesi li jiswew hafna, imma biex tnissel fihom xewqa li fejn u meta jistgħu jiftakru f'dawk tabilhaqq fil-bżonn. (par. 4)

(Addattament minn artiklu minn *Il-Paċi Magħkom* – Marzu 2011)

A. FEHIM IT-TEST

(8 marki)

1. Fejn marru ż-żewġ żgħażaġh biex jagħtu somma flus?

_____ (1)

2. Għalfejn hađu l-flus?

_____ (1)

3. X'ma ghamlux iż-żgħażaġh biex faddlu somma flus?

(1)

4. X'giegħel lil dawn iż-żgħażaġh iġemmghu l-flus minflok jonfquhom fl-okkażjoni tat-tieg? (par. 3)

(2)

5. Għaliex iż-żgħażaġh hassewhom hienja meta taw il-flus bhala karità?

(1)

6. Għaliex Madre Teresa xtaqet ixxandar l-istorja ta' dawn iż-żgħażaġh?

(2)

B. GHARFIEN IL-LINGWA

(22 marka)

(i) ANALIŻI TESTWALI

7. ... *fid- dar tagħhom ta' Kalkutta...* (par. 1) Għal min qiegħed jirreferi l-pronom **hom** fil-kelma *tagħhom*? _____

(1)

8. *Dawn l-gharajjes... hassewhom jonqsu li huma jintilfu f'tant ikel u lbies fin meta fil-fatt setgħu jgħaddu **mingħajrhom**.* (par. 3)

Il-kelma **mingħajrhom** tirreferi għal _____

(1)

(ii) LESSIKU/VOKABULARJU

9. Mis-silta sib il-kelma/frazi li tfisser:

jiekl (par. 1) - _____ iġemmghu (par. 2) - _____ (2)

10. Aġhti t-tifsira tal-kliem użat fis-silta:

unika (par. 3) - _____ tixxandar (par. 4) - _____ (2)

(iii) **SINTASSI/SENTENZA**

11. *Festa ta' tieg hi xi haġa unika. Iżda dawn l-għarajjes għarfu jieqfu ftit mill-ġenn li ġġib magħha okkażjoni bħal dik. (par. 3)*

Ikteb kelma/kelmiet ohra li tagħmel/jagħmlu sens minflok il-kelma **iżda**: _____ (1)

12. *Erga' ikteb is-sentenza billi tkompliha.*

Wara li taw din is-somma stqarrew li hassewhom hienja li bis-sagrifiċċju tagħhom kienu ftakru f'dawk li huma inqas ixxurtjati minnhom. (par. 4)

Huma stqarrew li hassewhom hienja wara li taw _____
_____ (2)

(iv) **GRAMMATIKA U MORFOLOĠIJA**

Wieġeb skont kif mitlub minnek.

(13-il marka)

13.	Aqleb fil-plural: haġa unika	
14.	Aqleb fis-singular maskil: żgħażaġh	
15.	Mis-silta sib mill-ewwel paragrafu: stat kostrutt	
16.	Biddel in-numru f'ittri: Is-sorijiet hađu hsieb 8 itfal.	
17.	Bis-sagrifiċċju tagħhom kienu ftakru f'dawk li huma inqas ixxurtjati. Mis-sentenza ikteb: a) suffiss pronominali b) pronom personali	a) _____ b) _____
18.	a) Agħti l-għerq ta': jieqfu b) Agħti l-mamma ta': jistgħu	a) _____ b) _____
19.	Oħroġ partiċipju passiv mill-kelma fil-parentesi: It-tfal kienu (kura) mis-sorijiet ta' Madre Teresa.	
20.	Min-nom fil-parentesi oħroġ verb biex tkompli s-sentenza. Ma stajtx (printer) għaliex spiċċawli l-karti.	
21.	Ikteb il-verb kompost li ssib fis-sentenza. Kienu ftakru f'dawk inqas ixxurtjati minnhom.	
22.	Min-nom fil-parentesi oħroġ aġġettiv fil-plural. kotba (bżonn)	
23.	Biddel l-aġġettiv fis-superlattiv. zaġħzugħa twila	_____ zaġħzugħa

Ċ. L-ASPETT SIMBOLIKU FL-ISFOND LINGWISTIKU POPOLARI (7 marki)

Qwiel u Idjomi

1. Ikteb il-qawl li jaqbel mat-tifsira: iż-żmien jgħagħgel hafna - _____
2. Fisser il-qawl: Min jġiri wisq jaqta' nifsu.

3. Din l-idjoma tgħodd għal kulhadd għaliex hadd ma jista' jahrab il-ġustizzja ta' Alla.

4. Għal persuna li għandha kliemha kollu hlewwa ngħidu li għandha:

D. HILIET FIL-MALTI KOMUNIKATTIV (7 marki)

Inti stedint żewġt iħbieb għandek iżda dawn ma jafux fejn hija d-dar tiegħek. F'paragrafu ta' madwar sittin kelma agħtihom id-direzzjonijiet biex jaslu għandek.

E. TIFTIX - TRAWWIM KULTURALI - SEHEM IL-MALTI FIL-KULTURA (7 marki)

F'madwar sittin kelma ikteb dwar **wiehed/wahda** mill-personalitajiet li għamel/għamlet isem f'xi qasam tal-kultura Maltija.

F. (i) LETTERATURA - NADRIET 2

(12-il marka)

Wieġeb **A** u **B****A.****It-Tokki tal-Paternoster**

ta' Achille Mizzi

Fejn hu l-Paternoster
nann...?
u l-kafè fl-istanjata
jghanni
is-shana tal-friex
irdussat?

Wied Qirda

ta' Dun Karm

Meta ninzel hawnhekk filwaqt li hamra
ix-xemx tistahba wara l-Fuqqanija,
u nara d-djar u 'l fuq mid-djar xi tamra
isewdu fuq il-ward ta' dik id-dija;

1. Il-poeżija *It-Tokki tal-Paternoster* hija ta' stil _____ waqt li *Wied Qirda* hija sunett _____. (2)
2. F' *It-Tokki tal-Paternoster* il-versi huma _____ u f' *Wied Qirda* l-versi jissejhu _____. (2)
3. Aghzel poeżija **WAHDA** minn dawn it-tnejn u f'madwar ghoxrin kelma iktib dwar dak li ried iwasslilna l-poeta. (4 marki)

B. Aktar Nadriet Poetiċi

Il-Hajt tas-Sejjieh ta' Rena Balzan, *Fil-Menqa* ta' Ġorġ Peresso, *Sjesta Maltija* ta' L. Ġunju ta' Dun Karm, *Marsaxlokk* ta' Charles Flores

Aghżel poezija **WAHDA** mil-lista u f'madwar ghoxrin kelma iktib il-ħsieb tagħha. (4 marki)

F. (ii) LETTERATURA - PROŻA

(20 marka)

Wieġeb **A** u **B**

A. Nies Bla Sabar ta' Temi Zammit

(8 marki)

Nies bla Sabar, Ferħa bla Temma

Irrakkonta l-ġrajja ta' **WAHDA** mill-imsemmijin novelli f'madwar sebghin kelma.

B. Fuklar Qadim u Bnadar Imċarrta ta' Trevor Żahra

Aghżel **WAHDA** u iktib madwar mitt kelma.

1. Iktib dwar dak kollu li għadda minnu Toninu meta daħal għall-ewwel darba wara l-fuklar u sab ruħu fi kmajra ċkejkna.

JEW

2. Irrakkonta dwar il-mawra ta' Toninu meta mar iqatta' jumejn man-nannu Tittu u n-nanna Wistina fiż-Żejtun.

Ġ. KOMPONIMENT

(20 marka)

Iktib madwar 200 kelma dwar **WIEHED** minn dawn. (Iktib fuq karta oħra.)

1. Esperjenza sabiħa li kellek matul is-sena skolastika li se tispiċċa dalwaqt.
2. Hriġna bid-dgħajsa fi bnazzi liema bħalu u dħalna lura fil-maltemp.
3. Imberkin il-vaganzi!
4. Inħobb ngħin lil min hu fil-bżonn.
5. L-eżerċizzju fiżiku huwa importanti ħafna għal saħħti.